

BERÄTTELSE

TILL

1926 ÅRS LAGTIMA RIKSDAG

ANGÄENDE

RIKSBANKEN

AV

RIKSDAGENS REVISORER

år 1925.

STOCKHOLM
RIKSBANKENS SEDELTRYCKERI
1925.

Till 1926 års lagtima riksdag.

Undertecknade, av innevarande års riksdag utsedda revisorer, vilka enligt föreskrift i riksdagsordningens 72 § den 16 september 1925 påbörjat och denna dag fullbordat granskningen av riksbankens tillstånd och förvaltning, få härmed avgiva den berättelse därom, som i 6 § av den för riksdagens revisorer gällande instruktion finnes föreskriven.

Riksbankens räkenskaper för år 1923 äro granskade av förra årets revisorer och vid 1925 års riksdag har ansvarsfrihet blivit fullmäktige i riksbanken beviljad dels för förvaltningen under år 1923 av bankens såväl huvudkontor som samtliga avdelningskontor i orterna dels ock för de beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1924 till och med den 9 januari innevarande år.

Den nu förrättade granskningen har till följd härav omfattat riksbankens räkenskaper för år 1924 och därjämte den del av det löpande årets förvaltning, som är redovisad i fullmäktiges protokoll från den 9 januari till tiden för revisionsförrättningens början, och hava revisorerna för berörda granskningsarbete fått emottaga dels berättelse av fullmäktige om riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning samt om Tumba pappersbruk, dels fullmäktiges protokoll och skrivelser för ifrågakvarande tid jämte riksbankens och brukets räkenskaper för år 1924 dels ock styrelsernas vid avdelningskontoren berättelser om dessa kontors rörelse tillika med de utlåtanden, vilka beträffande granskningen av samma kontors förvaltning under sistlidna år blivit av de därtill särskilt utsedda revisorerna avgivna.

I en särskild bilaga till sin berättelse hava revisorerna ansett sig böra ur den med ledning av vid 1924 års bokslut upprättade översikten av riksbankens ställning upptaga sådana tabeller, vilka kunna vara av särskilt intresse vid bedömning av riksbankens rörelse och ställning.

Den redogörelse, som i revisionsberättelsen brukar förekomma angående riksbankens rörelse under första hälften av det år, då revisionen sammanträder, lämnas liksom föregående år genom sammanställning i tabellform av de uppgifter angående riksbankens ställning, som intagits i de av riksbanken jämlikt 24 § i lagen för Sveriges riksbank upprättade månadsöversikterna.

Riksbankens grund- och reservfond m. m.

§ 1.

Enligt 1924 års bokslut hava riksbankens inkomster och vinster utöver dess utgifter och förluster under nämnda år utgjort kr. 16,397,242: 98 samt vinst å avbetalningslänefonden samma tid » 1,508,325: 24 och har sålunda riksbankens vinst i dess helhet för år 1924 belöpt sig till kr. 17,905,568: 22.

Riksbankens
grundfond;
översikt av
bankens ställning
m. m.

Såsom även framgår av nämnda bokslut, utgjorde riksbankens tillgångar och fordringar utöver dess skulder vid 1924 års slut:

grundfond	kr. 50,000,000: —
reservfond	» 12,500,000: —
reserverade medel, utgörande:	
återstående vinstmedel från föregående år	kr. 999,455: 81
vinst för år 1924	» 17,905,568: 22
	» 18,905,024: 03

och befanns alltså riksbankens kapitalöverskott enligt 1924 års bokslut utgöra kr. 81,405,024: 03.

Härtill kommer den under riksbankens förvaltning stående fonden för utlämnande av avbetalningslån, utgörande vid slutet av år 1924 ett belopp av kr. 32,000,000: —.

Jämlikt beslut vid 1925 års riksdag har av ovannämnda vinstmedel ett belopp av 3,000,000 kronor överförts till avbetalningslänefonden. Härjämte skola enligt samma riksdags beslut 15,500,000 kronor överlämnas till statsverket att under vartdera av åren 1925 och 1926 på föreskrivna tider tillhandahållas statskontoret.

Riksbankens rörelse under år 1924.

§ 2.

Från riksbankens utgående balansräkning den 31 december 1924 meddelas här följande huvudposter:

Tillgångar och
skulder.

Tillgångar:

<i>Metallisk kassa</i> (enligt § 8 i lagen för Sveriges riksbank)	kr.	236,970,215:	42
<i>Annan kassatillgång</i>	»	26,932,900:	18
<i>Statspapper och obligationer</i>	»	55,114,608:	39
<i>Lånerörelsen</i> , diskonterade växlar och lån m. m.	»	502,970,157:	92
<i>Utrikesrörelsen</i> , fordran hos utländska banker, växlar m. m.	»	104,179,431:	72
<i>Övriga tillgångar och fordringar</i>	»	16,224,738:	32
	Summa kr.	942,392,051:	95

Skulder:

<i>Utelöpande sedlar</i>	kr.	537,292,684:	16
<i>Postväxelräkning</i>	»	1,914,242:	01
<i>Giroräkning</i>	»	303,726,846:	04
<i>Lånerörelsen</i> , upp- och avskrivningsräkning samt de- positionsräkning m. m.	»	2,730,172:	12
<i>Utrikesrörelsen</i> , skuld till utländska banker m. m.	»	5,356,195:	35
<i>Upphörda lånegrenar</i>	»	181,596:	23
<i>Övriga skulder</i>	»	9,785,292:	01
	Summa kr.	860,987,027:	92

Då härtill lägges riksbankens under § 1 här
ovan angivna tillgång utöver skuld » 81,405,024; 03
återfinnes det under rubriken tillgångar upptagna belopp kr. 942,392,051: 95

Utöver nu upptagna tillgångar och skulder har riksbanken vissa i
bankens räkenskaper enligt särskilda föreskrifter *inom linjen förda tillgångar
och skulder*.

Dessa utgjorde vid slutet av år 1924:

<i>Tillgångar</i> (inventarievärdet av papper för riksbankens eget behov, metall- värdet av riksbankens mynt- och medaljsamling samt riksbankens fastigheter)	kr.	11,482,926:	78
<i>Skulder</i> (utelöpande transportsedlar, lånebanksobligationer m. m.)	»	1,662,191:	42

Inkomster och
vinster.

Beträffande riksbankens inkomster och vinster samt utgifter och för-
luster under år 1924 upptagas följande huvudposter:

Inkomster och vinster:

<i>Lånerörelsen</i>	kr.	23,088,517: 58
<i>Utrikesrörelsen</i>	»	1,085,608: 61
<i>Statspapper och obligationer</i>	»	2,805,259: 84
<i>Särskilda inkomster och vinster</i>	»	385,618: 42
	Summa kr.	27,365,004: 45

Utgifter och förluster:

<i>Lånerörelsen</i>	kr.	4,375: 77
<i>Upphörda lånegrenar</i>	»	7,697: 20
<i>Utrikesrörelsen</i>	»	430,872: 85
<i>Statspapper och obligationer</i>	»	2,139,534: 80
Förvaltningskostnad:		
Arvoden och löner	kr.	2,933,676: 54
Pensionsstat	»	167,154: 48
Dyrtidstillägg	»	573,326: 76
Förvaltningsutgifter för banken i dess helhet	»	1,009,500: 05
Förvaltningsutgifter vid huvudkontoret	»	1,019,520: 20
Särskilda utgifter och förluster	»	2,653,896: 01
	»	8,357,074: 04
<i>Välgörenhetsbidrag</i>	»	28,206: 81
	Summa kr.	10,967,761: 47

Sedan till ovan omförmälda inkomster och vinster lagts under året disponerade, från föregående år reserverade vinstmedel	kr.	27,365,004: 45
ävensom vinsten å den särskilt förda avbetalningslånefonden eller tillhoppa	»	999,455: 81
samt därifrån avdragits nyssnämnda utgifter och förluster	»	1,508,325: 24
har sålunda uppkommit den förut uppgivna vinsten å riksbankens rörelse vid 1924 års slut	kr.	29,872,785: 50
	»	10,967,761: 47
	kr.	18,905,024: 03

§ 3.

Riksbankens *förvaltningskostnader*, som för år 1923 utgjorde kronor 5,821,132: 34, har för år 1924 uppgått till kronor 8,357,074: 04.

Denna ökning av ifrågakvarande kostnader har huvudsakligen föranletts dels av riksbankens utgifter för räntor och provisioner å dollarväxlar och dollarkredit, belöpande till kronor 2,308,148: 82 dels ock av uppkommen förlust vid köp och försäljning av guld i plants och utländskt guldmünt, vilken förlust redovisats med kronor 205,674: 71.

En redogörelse för de olika kontorens avlönings- och förvaltningsutgifter lämnas i tab. 1—2.

§ 4.

På sätt närmare framgår av den vid revisorernas berättelse fogade sammanställning av *avdelningskontorens vinst- och förlusträkningar* år 1924 (tab. 3), uppgick för detta år sammanlagda beloppet av dessa kontors nettovinst å lånerörelsen, fränsett avbetalningslånen, till kronor 7,596,357: 66.

Jämförelse mellan riksbankens förvaltningskostnad för åren 1923 och 1924.

Uppgifter angående de särskilda riksbankskontorens rörelse och ställning.

I denna summa ingå även inkomster av fastigheter samt diverse andra av lånerörelsen ej direkt härflytande inkomster kronor 259,260: 02.

Vad huvudkontoret beträffar, förekommer vid detsamma även annan rörelse än lånerörelse och, då därvid ej såsom vid avdelningskontoren förvaltningsutgifterna kunna särskilt beräknas och avdragas, kan följaktligen vid huvudkontoret vinsten å lånerörelsen ej angivas annat än som bruttovinst. Denna uppgick för år 1924 till kronor 13,504,155: 91, enligt följande specifikation:

Inkomster och vinster:

räntor å diskonterade växlar	kr. 11,461,156: 82	
» » hypoteks- och kommunlån	» 1,985,237: 60	
» » kassakreditiv och kredit i löpande räkning	» 31,214: 99	
avgifter för kassakreditiv	» 5,374: —	
inkasseringsavgifter och provisioner	» 1,167: 93	
inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna lånefordringar (utom avbetalningslån)	» 24,141: 97	kr. 13,508,293: 31
efter avdrag av:		

Utgifter och förluster:

inom linjen förda, osäkra lånefordringar (ej avbetalningslån) »	4,137: 40
Summa kr. 13,504,155: 91	

För *avbetalningslånefonden* lämnas i tabell 4 vid denna berättelse redogörelse, som utvisar, att vinsten å denna fond för år 1924 uppgick vid huvudkontoret till kr. 426,860: 24 samt vid avdelningskontoren till » 1,081,465: —

Summa kr. 1,508,325: 24

Huvudkontorets balanskonto utvisar beträffande *låne- och giro-rörelsen* den 31 december 1924 följande tillgångar och skulder:

Tillgångar:

Diskonterade växlar	kr. 204,824,966: 77
Hypotekslån	» 34,831,790: —
Kassakreditiv och kredit i löpande räkning	» 531,458: 24
På indrivning beroende medel	» 4,100: —
Beräknade räntor	» 43,043: 91
Summa kr. 240,235,358: 92	

Skulder:

Giroräkning	kr. 289,054,524: 45
Depositionsräkning	» 300: —
Inkassoavgifter	» 2,081: 73
Beräknade räntor	» 1,520,956: 95
Summa kr. 290,577,863: 13	

Poster under transport, tillhörande riksbankens hela låne- och giro-
rörelse, utgjorde den 31 december 1924:

diskonterade växlar	kr. 6,556,626: 71
» » , protesterade	» 9,373: 53
remissväxlar, inbetalningar	» 27,834: 54
uppsägningslån, »	» 6,312: 50
fordran för protestkostnader	» 106: 05
giromedel, infriade anvisningar	» 1,354,869: 44
» inbetalningar	» 4,033,973: 30
inkassoavgifter	» 4,222: 12

Avdelningskontorens ställning vid 1924 års slut framgår av den
sammanställning av dessa kontors utgående balansräkningar den 31 december
1924, vilken bifogats revisorernas berättelse (tab. 5).

§ 5.

I fråga om riksbankens *utlåningsrörelse* under år 1924 hänvisas till
de vid denna berättelse fogade, med ledning av de särskilda riksbankskontorens
boks slut upprättade sammandrag rörande:

- växeldiskontering; (tab. 6),
- hypoteks- och kommunlån; (tab. 7),
- kassakreditiv och kredit i löpande räkning; (tab. 7),
- avbetalningslånefonden; (tab. 4).

Nedanstående tabell utvisar i jämna tusental *medelbeloppen av ut-
låningen* vid riksbankens samtliga kontor år 1924.

År 1924.	Växel- diskon- tering	Utlåning mot hypotek av					Ute- stående å kassa- kreditiv och kredit i löpande räkning.	Avbetal- ningslån
		inteck- ningar	obliga- tioner m. m.	aktier	andra värde- papper	varor		
januari ..	368.933.000	618.000	36.325.000	2.280.000	8.306.000	6.000	1.755.000	28.037.000
februari ..	334.215.000	615.000	37.217.000	2.280.000	8.272.000	6.000	1.567.000	28.180.000
mars	345.836.000	615.000	40.013.000	2.280.000	8.264.000	6.000	2.045.000	28.301.000
april	370.155.000	607.000	39.635.000	2.279.000	8.249.000	10.000	1.883.000	28.372.000
maj	411.491.000	747.000	42.602.000	2.278.000	8.236.000	26.000	2.093.000	28.447.000
juni	432.256.000	750.000	38.374.000	2.669.000	8.214.000	26.000	2.116.000	28.561.000
juli	375.647.000	755.000	31.329.000	2.267.000	8.177.000	6.000	1.984.000	28.645.000
augusti ..	339.579.000	766.000	34.831.000	2.219.000	8.144.000	6.000	2.028.000	28.760.000
september	335.461.000	667.000	37.257.000	2.184.000	8.131.000	5.000	2.322.000	29.047.000
oktober ..	321.978.000	645.000	34.641.000	2.187.000	8.111.000	—	2.282.000	29.304.000
november	318.606.000	653.000	35.724.000	2.188.000	8.099.000	—	2.013.000	29.751.000
december	445.755.000	661.000	41.418.000	2.194.000	8.088.000	—	2.341.000	30.152.000

Utlånings-
rörelsen år
1924.

En redogörelse för lånerörelsens inkomster och vinster samt utgifter och förluster under år 1924 lämnas i tab. 8.

Lånerörelsens *på indrivning beroende medel* utgjorde vid 1924 års utgång:

	Diskonterade växlar	Lån mot hypotek	Kassa- kreditiv	Summa	Avbetal- ningslån
Under transport	9,373: 53	—	—	9,373: 53	—
Huvudkontoret	4,100: —	—	—	4,100: —	48,693: 79
Avd.-kont. i Göteborg	—	1,220: —	—	1,220: —	1,659: 32
„ i Malmö	—	—	—	—	150: —
„ i Luleå	—	—	—	—	8,309: 39
„ i Visby	—	—	—	—	—
Kronor	13,473: 53	1,220: —	—	14,693: 53	58,812: 50

Samtidigt voro, oberäknat avbetalningslån, dels i lån och kreditiv dels mot växlar utestående kr. 502,970,157: 92, vadan alltså 0,003 procent var under indrivning. För jämförelse meddelas, att motsvarande procentsiffror för år 1923 utgjorde 0,006.

Lånerörelsens *inom linjen förda fordringar* voro vid 1924 års utgång:

	Diskonterade växlar	Lån mot hypotek	Kassa- kreditiv	Summa	Avbetal- ningslån
Huvudkontoret	458,798: 82	3,974: 30	25,000: —	487,773: 12	133,093: 01
Avd.-kont. i Göteborg	225,169: 60	—	—	225,169: 60	5,272: 91
„ i Malmö	105,559: 28	—	15,000: —	120,559: 28	5,839: 26
„ i Luleå	3,775: —	—	—	3,775: —	—
„ i Visby	34,000: —	231: 22	—	34,231: 22	3,863: 23
Kronor	827,302: 70	4,205: 52	40,000: —	871,508: 22	148,068: 41

Ann. Efter indragning från och med år 1914 av ombudsmanstjänsterna vid de flesta av riksbankens avdelningskontor hava dessa kontors osäkra fordringar överflyttats till huvudkontoret.

§ 6.

Utrikesrörelsen utvisar, såsom ovan i § 2 angivits, inkomster och vinster å kr. 1,085,608: 61 samt utgifter och förluster å kr. 430,872: 85 eller en nettovinst å kr. 654,735: 76.

Utrikesrörelsen
år 1924.

Riksbankens ställning under år 1925.

§ 7.

I anslutning till vad redan nämnts meddelas här en sammanställning i tabellform av de uppgifter angående riksbankens ställning, som förekomma i de av riksbanken för tiden till och med den 31 augusti 1925 upprättade månadsöversikterna.

Riksbankens
ställning under
år 1925.

Riksbankens ställning vid utgången av

	Tillgångar:		Januari	Februari	
<i>Kassabehållning:</i>					
lagligen i riket gällande guldmynt	69.094.910	—	68.632.885	—	
utländskt guldmynt samt omyntat guld	165.375.358	74	165.444.158	27	
silver- och kopparnickelmynt enl. lagen om rikets mynt	6.265.750	65	6.698.449	50	
äldre svenskt silvermynt	101	40	100	33	
brons-, järn- och kopparmynt	105.425	30	105.307	68	
<i>Fordringar:</i>					
svenska statspapper	12.984.620	80	12.984.620	80	
utländska »	43.281.963	88	42.138.463	88	
svenska obligationer (icke stats-)	3.298.780	—	3.298.780	—	
köpta växlar: inrikes	389.699.063	11	369.539.910	20	
» » utrikes	11.327.594	09	8.636.682	01	
invisningar och växlar betalbara vid anfordran eller inom kort tid samt utländska bankers sedlar m. m.	28.205.631	42	30.490.360	54	
lån mot hypotek av inteckningar	664.930	—	677.090	—	
» » » obligationer	28.964.440	—	34.745.880	—	
» » » aktier	2.192.950	—	1.882.750	—	
» » andra värdepapper	8.087.535	—	8.085.815	—	
» » pant av varor	—	—	—	—	
» till kommuner	177.000	—	177.000	—	
å kassakreditiv och kredit i löpande räkning utestående	2.372.432	45	2.014.327	—	
» » enl. § 14 i lagen för Sveriges riksbank	—	—	—	—	
utestående	—	—	—	—	
hos utländsk bank eller bankir å löpande räkning innestående	96.230.564	54	97.939.918	23	
å andra räkningar	489.762	67	1.068.147	43	
på indrivning beroende: växlar, lån på högst sex månader och kassakreditiv	19.965	92	46.786	66	
	Kronor	868.838.779	97	854.607.432	53
Skulder:					
Utelöpande sedlar	482.577.435	16	493.254.542	16	
» postremissväxlar	2.121.779	01	1.906.151	03	
Innestående å giroräkning	291.292.893	50	268.717.326	64	
» » upp- och avskrivningsräkning	13.337	71	28.024	71	
» » depositionsräkning	300	—	300	—	
» » andra räkningar	2.746.439	76	2.406.813	68	
» » löp. räkning för utl. bank eller bankir	930.365	01	793.179	31	
Grundfonden	50.000.000	—	50.000.000	—	
Reservfonden	12.500.000	—	12.500.000	—	
Pensionsfonden	1.003.773	20	1.009.634	53	
Till statsverket anvisade medel att utbetalas under år 1925	3.500.000	—	3.500.000	—	
» » » » » » » » 1926	—	—	—	—	
Odisponerade vinstmedel från föregående år	18.905.024	03	15.905.024	03	
Vinstmedel för löpande året	3.247.432	59	4.586.436	44	
	Kronor	868.838.779	97	854.607.432	53
<i>Obegagnad sedelutgivningsrätt enligt §§ 6, 7 och 8 i lagen för Sveriges riksbank</i>	Kronor	111.363.102	32	99.899.544	38
Fonden för avbetalningslån:					
Utlämnade lån: som säkra ansedda	30.757.565	—	31.222.280	—	
» på indrivning beroende	53.303	35	74.840	44	
	Kronor	30.810.868	35	31.297.120	44

månaderna januari—augusti 1925.

Mars		April		Maj		Juni		Juli		Augusti	
68.340.775	—	68.079.950	—	75.363.765	—	74.503.825	—	73.528.465	—	72.339.595	—
165.391.185	80	165.323.821	67	159.021.723	52	160.253.518	91	160.209.957	58	160.152.685	67
7.007.916	45	6.848.179	15	6.281.550	45	5.577.649	75	5.877.717	45	5.339.000	42
79	55	122	14	116	27	228	17	324	79	316	53
110.843	15	108.151	17	89.260	38	75.707	73	76.769	29	54.739	54
12.984.620	80	12.982.620	80	12.982.620	80	12.970.620	80	12.966.600	80	12.964.585	80
41.556.963	88	40.975.463	88	40.214.433	88	37.634.463	88	37.192.483	88	35.101.553	88
3.298.780	—	3.298.780	—	1.885.780	—	1.880.780	—	1.862.765	—	1.862.765	—
379.272.423	98	385.991.571	19	363.034.401	07	365.434.864	10	276.586.946	07	243.729.111	47
27.192.702	17	21.985.372	89	27.827.347	91	41.845.838	10	51.684.872	49	70.783.558	36
32.265.226	49	25.336.469	37	36.144.242	07	42.254.327	81	30.936.617	35	23.685.879	83
690.930	—	690.330	—	688.080	—	689.910	—	696.000	—	717.900	—
35.285.610	—	40.499.910	—	40.052.070	—	41.397.790	—	37.427.745	—	38.031.285	—
1.891.500	—	1.881.800	—	1.887.150	—	1.885.500	—	1.885.350	—	1.885.350	—
8.051.130	—	1.034.700	—	231.140	—	223.350	—	212.070	—	211.420	—
127.000	—	127.000	—	127.000	—	127.000	—	127.000	—	127.000	—
1.863.058	91	1.914.414	28	2.079.473	78	1.864.940	67	1.887.297	88	2.034.876	95
67.714.429	—	60.843.001	36	68.002.455	99	59.897.427	26	71.856.263	53	79.448.267	—
121.557	27	302.946	62	53.516	88	98.150	45	407.853	87	20.254	82
41.199	32	40.049	32	42.240	06	36.204	21	39.021	69	38.234	10
853.207.931	77	838.264.653	84	836.008.368	06	848.652.096	84	765.462.121	67	748.528.379	37
520.793.706	16	493.242.380	16	499.560.304	16	522.866.032	16	494.010.138	79	510.583.707	04
2.903.552	13	1.278.715	26	2.023.288	39	2.443.179	89	1.773.030	47	1.811.799	49
236.950.494	32	253.361.292	97	242.698.609	19	229.351.250	06	178.888.491	67	144.187.049	63
6.220	64	15.640	64	8.840	64	19.413	40	15.703	56	12.508	36
300	—	300	—	300	—	300	—	1.300	—	1.300	—
1.880.466	96	1.882.992	47	1.861.228	22	1.956.158	16	2.131.382	20	2.156.850	—
1.560.829	61	1.773.617	24	1.575.729	72	1.749.622	76	920.055	76	784.013	66
50.000.000	—	50.000.000	—	50.000.000	—	50.000.000	—	50.000.000	—	50.000.000	—
12.500.000	—	12.500.000	—	12.500.000	—	12.500.000	—	12.500.000	—	12.500.000	—
1.015.548	37	1.021.379	95	1.027.661	52	1.033.546	61	1.039.445	64	1.045.367	05
3.500.000	—	—	—	—	—	7.750.000	—	3.875.000	—	3.875.000	—
15.905.024	03	15.905.024	03	15.905.024	03	7.750.000	—	7.750.000	—	7.750.000	—
6.191.789	55	7.283.311	12	8.847.382	19	405.024	03	405.024	03	405.024	03
—	—	—	—	—	—	10.827.569	77	12.152.549	55	13.415.760	11
853.207.931	77	838.264.653	84	836.008.368	06	848.652.096	84	765.462.121	67	748.528.379	37
71.670.215	44	98.565.163	18	94.210.672	88	71.648.655	66	98.466.706	37	79.400.854	30
31.612.819	—	32.048.144	—	32.310.633	—	32.576.400	—	32.831.845	—	33.023.927	—
76.961	10	64.263	57	63.475	26	53.988	74	74.211	11	73.228	03
31.680.780	10	32.112.407	57	32.374.108	26	32.630.388	74	32.906.056	11	33.097.155	03

§ 8.

Officiella
räntesatser.Riksbankens officiella diskonto- och räntesatser hava under år 1925
utgjort:*från och med den 1 januari till och med den 23 juli:*

	På högst tre månader.	På längre tid än tre, högst sex månader.	På högst en månads uppsäg- ning.	Med avbe- taling av en femte- del eller tiondedel var sjätte månad.	För kassa- kreditiv:	
					ränta.	avgift.
	%	%	%	%	%	%
Växeldiskonto	5 1/2	6	—			
För lån:						
mot säkerhet av:						
obligationer, utfärdade av svenska staten, allmänna hypoteksbanken, konungariket Sveriges stadshy- potekskassa eller aktiebolaget svenska tobaksmonopolet	5 1/2	6	5 1/2			
obligationer, utfärdade av kom- muner, landsting, intecknings- bolag eller järnkotoret	6	6 1/2	6			
mot annan säkerhet.	6 1/2	7	—			
För kassakreditiv					6	1/2 o. 1
För avbetalningslån				5 1/2		

från och med den 24 juli till tiden för revisionens början:

Växeldiskonto	5	5 1/2	—			
För lån:						
mot säkerhet av:						
obligationer, utfärdade av svenska staten, allmänna hypoteksbanken, konungariket Sveriges stadshy- potekskassa eller aktiebolaget svenska tobaksmonopolet.	5	5 1/2	5			
obligationer, utfärdade av kom- muner, landsting, intecknings- bolag eller järnkotoret	5 1/2	6	5 1/2			
mot annan säkerhet.	6	6 1/2	—			
För kassakreditiv					5 1/2	1/2 o. 1
För avbetalningslån				5		

Räntan å upp- och avskrivningsräkning 1 1/2 %.

Om riksbankens styrelse m. m.

§ 9.

Vid det val av fullmäktige, som under innevarande år ägt rum, hava dels herr Philipson fått sitt uppdrag förnyat för valperioden 1925—1928 dels herr Ekman efter S. Th. Palme utsetts till fullmäktig för samma period, varjämte herr Kristensson efter herr F. W. Thorsson utsetts till fullmäktig för återstående delen av valperioden 1923—1926.

Riksbankens
styrelse.

Vid förrättade val hava fullmäktige utsett:

till vice ordförande och förste deputerad herr Moll,

till andre deputerade herrar Norberg och Nilson,

till inspekterande fullmäktig för Tumba bruk herr Kristensson,

till ledamot i styrelsen för aktiebolaget kreditkassan av år 1922 herr

Moll samt

till suppleant i styrelsen för samma bolag herr Nilson.

Den av Kungl. Maj:t förordnade suppleanten herr Tenow har tjänstgjort 34 dagar.

Av de utav riksdagen valda suppleanterna har herr Amnéér tjänstgjort 83 dagar och har han därvid tjänstgjort såsom andre deputerad.

§ 10.

Till delegerad för riksdagens verk för år 1925 hava fullmäktige i stället för herr Nilsson utsett herr Ekman.

Delegerade för
riksdagens verk.

§ 11.

Med anledning av ifrågasatt påbyggnad å riksbankens härvarande fastighet enligt ett av arkitekten Aron Johansson upprättat förslag hava fullmäktige uppdragit åt civilingenjören Frits Söderbergh att uppgöra förslag och kostnadsberäkningar alternativt över dels de grundförstärkningar, som utan att någon påbyggnad av bankbyggnaden gjordes, under alla förhållanden ansetts nödvändiga, dels ock de grundförstärkningar, som därutöver erfordrades för att en påbyggnad av huset skulle kunna företagas; och har ingenjören Söderbergh sedermera avlämnat förslag i omförmälda avseenden jämte ritningar och kostnadsberäkningar.

Förstärkning av
grunden under
riksbanks-
byggnaden.

Om riksbankens avdelningskontor.

§ 12.

Styrelserna för
avdelnings-
kontoren.

Vid kontoret i *Halmstad* har verkställande styrelseledamoten Fritiof August Horner från och med den 1 oktober 1925 beviljats avsked med pension; och har till verkställande styrelseledamot i hans ställe utsetts kamrern vid kontoret i Jönköping Knut Gunnar Almberg.

Vid kontoret i *Kalmar* har till tredje suppleant utsetts läroverksadjunkten, filosofie licentiaten Albin Erland Ringholm.

Vid kontoret i *Karlskrona* har tredje suppleanten kommandören Björn Fritiofsson Holmgren på begäran entledigats och har till tredje suppleant i hans ställe utsetts överstelöjtnanten friherre Fredrik Edmund von Otter.

Vid kontoret i *Norrköping* har ordföranden disponenten Axel Ivar Swartling på begäran entledigats och har till ledamot av styrelsen efter honom utsetts förste suppleanten vice häradshövdingen Gustaf August Johan Georg Carlson.

§ 13.

Inventeringar och
undersökningar
vid avdelnings-
kontoren.

Inventeringar och undersökningar vid avdelningskontoren hava hittills under året verkställts:

av bankokommissarien Amnéer vid kontoren i Falun, Gävle, Nyköping, Visby och Örebro.

Dessutom hava under samma tid särskilda undersökningar genom därtill utsedda tjänstemän, två för varje kontor, verkställts vid kontoren i Falun, Gävle, Härnösand, Karlstad, Linköping, Luleå, Norrköping, Nyköping, Sundsvall, Umeå, Örebro och Östersund.

§ 14.

Försäljning till
telegrafverket av
riksbankens
fastighet i Falun,

Enligt bemyndigande av innevarande års riksdag hava fullmäktige genom köpekontrakt den 25 juni 1925 på vissa däri angivna villkor till telegrafverket försålt riksbankens fastighet i Falun att tillträdas den 1 juli 1925.

§ 15.

Vissa ändringar i
bankens fastighet
i Luleå.

Sedan överenskommelse träffats mellan telegrafstyrelsen och riksbanken rörande de ändringsarbeten, som erfordrades för inredning av lokaler för telegrafverkets station m. m. i källaren och i bottenvåningen uti riksbankens fastighet i Luleå efter postverkets avflyttning därifrån, hava fullmäktige, efter det anbud infordrats å ifrågakvarande arbetens utförande, antagit det lägsta av de inkomna anbuden eller det, som avgivits av F. M. Sjöström i Luleå, slutande å 11,360 kronor.

§ 16.

Revisorernas
besök vid vissa
avdelningskontor.

Revisorerna hava vid sina i samband med revisionen av statsverket företagna resor besökt riksbankens avdelningskontor i Nyköping, Mariestad, Vänersborg och Halmstad.

Samtliga avdelningskontor äro inrymda i riksbankens å respektive platser belägna fastigheter. Förutom för bankverksamheten sålunda disponerade utrymmen innehålla fastigheterna dels kontorslokaler, förhyrda av postverket och telegrafverket, dels ock bostadslägenheter, upplåtna till vissa riksbankens tjänstemän och i ett par fall till andra, enskilda personer.

Beträffande fastigheten i Halmstad har telegrafverket till den 1 oktober 1926 uppsagt med riksbanken gällande hyresavtal. Enligt vad som upplystes vid revisorernas besök, hade med anledning härav ifrågasatts att förlägga banklokalen till våningen en trappa upp för att därigenom i bottenvåningen bereda postverket för detsamma erforderligt ökat utrymme.

Besöken hava icke givit revisorerna anledning till särskilt uttalande.

§ 17.

Jämlikt föreskrift i gällande instruktion för revisorerna vid riksbankens avdelningskontor i orterna hava, på sätt redan här ovan omförmälts, de utlåtanden, som av dem över verkställd granskning av sistlidet års förvaltning och räkenskaper avgivits, genom fullmäktige i riksbanken tillställts nu församlade revisorer, som ock av dessa utlåtanden tagit behörig kännedom.

För samtliga kontorsstyrelserna har full ansvarsfrihet blivit av vederbörande revisorer tillstyrkt.

Uti ifrågavarande utlåtanden förekommer ej något av sådan vikt, att det föranleder erinran eller omförmälan i denna berättelse.

Utlåtanden ang.
verkställd
granskning av
avdelnings-
kontorens
förvaltning.

Om riksbankens pappersbruk.

§ 18.

Inspektion av bruket m. m.

Fullmäktige hava den 9 september 1925 inspekterat Tumba bruk och på stället tagit kännedom om dess förvaltning, varvid anledning till anmärkning ej förekommit.

Månatliga inventeringar av brukskassan hava ägt rum likadeles utan anledning till anmärkning.

Av brukets räkenskaper för år 1924 lämnas följande sammandrag:

	Kronor.	öre
Balansräkning från år 1923.		
Debet.		
Kapitalbehållning	1,354,635	81
Summa	1,354,635	81
Kredit.		
Kassabehållning	14,901	85
Tumba bruks egendom	305,000	—
Fasta inventarier	83,452	32
Lösa »	120,477	96
I lager befintligt papper, papp och kuvert.....	306,281	49
» » i riksbanken befintligt papper	11,101	64
Värdet av papper och papp under arbete från år 1923.....	74,289	91
Förråd	390,954	79
Fordringar	48,175	85
Summa	1,354,635	81
Kapitalräkning.		
Debet.		
Balans till år 1925	1,413,648	25
Summa	1,413,648	25
Kredit.		
Balans från år 1923	1,354,635	81
Från riksbanken erhållna förskott för bruksrörelsen utöver i riksbanken för brukets räkning gjorda insättningar samt värdet av levererat sedelpapper.....	59,012	44
Summa	1,413,648	25

	Kronor.	öre
Brukets räkning med riksbanken.		
Debet.		
Insättningar å brukets räkning i riksbanken för leveranser till andra beställare än riksbanken	148,123	03
Till riksbanken under året levererade:		
kuvert	4,013	50
papper och linjeringsarbeten	934	86
sedelpapper till ett tillverkningsvärde av	552,916	17
Från riksbanken erhållna förskott för bruksrörelsen utöver i riksbanken för brukets räkning gjorda insättningar samt värdet av levererat sedelpapper	59,012	44
Summa	765,000	—
Kredit.		
Från riksbanken under året utanordnade förskott för bruksrörelsen	765,000	—
Summa	765,000	—
Räkning över papperstillverkningen.		
Debet.		
Värdet av papper under arbete från år 1923	71,052	51
Materialkostnader	116,837	22
Skatter och försäkringar	19,554	96
Arbetskostnader m. m.	270,856	14
Spruthusbyggnad	6,252	64
Uthusbyggnader	1,611	59
Fabriksreparationer	38,297	47
Bostadsreparationer	34,633	43
Övriga reparationer	24,002	15
Fabrikens ombyggnad	11,339	58
Schaktningsarbeten	37,816	86
Utredningskostnader för brukets vattenledning	671	70
Bränsle, lyse och kraft	36,766	98
Hälsovården	15,895	11
Pension och gåvor	19,078	93
Dragare och transporter	22,310	08
Löner och arvoden m. m.	39,349	80
Rese- och traktamentskostnader	3,546	89
Vakt- och renhållning	12,107	49
Transport	781,981	53

	Kronor.	öre
Transport	781,981	53
Försäljningskostnader	4,000	—
Diverse omkostnader	20,385	61
Summa	806,367	14
Kredit.		
Under året tillverkat papper	667,057	32
Avskrivet värde å utskottspapper	295	89
Värdet av papper under arbete till år 1925	128,523	61
Förlust å papperstillverkningen	10,490	32
Summa	806,367	14
Räkning över Tumba hemman.		
Debet.		
Arbetskostnader	1,399	30
Vinst av hemmanet	1,647	64
Summa	3,046	94
Kredit.		
Arrendeavgifter och tomthyra	1,212	10
Amortering å elektrisk belysningsinstallation vid Lill-Tumba	200	—
Till bruket under året levererad plank m. m.	1,634	84
Summa	3,046	94
Vinst- och förlusträkning.		
Debet.		
Avskrivningar å inventarier, förråd m. m.	5,966	22
Förlust å papperstillverkningen	10,490	32
Summa	16,456	54
Kredit.		
Vinst å papperslaget i riksbanken	52	90
» » försåld utskottspapp	447	70
» » kuverttillverkningen	1,867	41
Transport	2,368	01

	Kronor.	öre
Vinst å papptillverkningen	Transport	2,368 01
» » försålt papper		262 41
» » hemmanet		10,964 58
» genom uthyrning av skollokaler m. m.		1,647 64
		1,213 90
	Summa	16,456 54
Balansräkning till år 1925.		
Debet.		
Kassabehållning		10,089 16
Tumba bruks egendom		305,000 —
Fasta inventarier		79,279 70
Lösa »		137,451 76
I lager befintligt papper, papp och kuvert		289,603 31
» » » » i riksbanken		10,140 96
Värdet av papper och papp under arbete till år 1925		139,620 67
Förråd		383,458 15
Fordringar		59,004 54
	Summa	1,413,648 25
Kredit.		
Kapitalbehållning		1,413,648 25
	Summa	1,413,648 25

§ 19.

För papperstillverkningen vid Tumba bruk har under år 1924 verkstälts upphandling av lump dels å den allmänna marknaden dels ock direkt från vissa statens verk och inrättningar.

Samtliga upphandlingar hava omfattat följande huvudkvaliteter av lump, nämligen nytt ofärgat linne, gammalt ofärgat linne, ny blekt och ny oblekt bomull samt gammal blekt och gammal oblekt bomull.

Till belysande av omfattningen av de under år 1924 verkställda inköpen samt dessa inköps fördelning å statsinstitutioner och enskilda firmor ävensom de medelpriser å olika lumpkvaliteter, bruket fått erlægga i de särskilda fallen, upptages härnedan en sammanställning, upprättad med ledning av de i 1924 års räkenskaper för Tumba bruk förefintliga fakturor och sorteringslistor. Härvid hava uteslutits sådana partier lump, som utgjorts av engelskt lin och anskaffats för särskilt tillverkningsändamål.

Angående inköp
av lump för
Tumba bruk.

Leveranser av lump till Tumba

	A.-B. Vidfamne.				
	Antal kg.	Summa kr.		Pris pr kg. i medeltal.	
Enligt brukets sorteringsnota:					
Linne:					
Nytt blekt	11,386	25,455	17	2	23
» halvblekt	6,794	14,534	18	2	14
» oblekt	10,674	19,717	—	1	85
» kulört	201	106	20	—	53
Gammalt blekt	350	558	75	1	60
» halvblekt	1,014	1,521	—	1	50
» kulört					
» grovlinne	98	98	25	1	—
Säger linne (netto)	30,517	61,990	55		
Bomull:					
Ny blekt	3,803	4,260	10	1	12
» oblekt	163	180	60	1	11
» kulört, vanlig					
» segel	270	445	50	1	65
Gammal, prima	18	17	60	—	98
» kulört	1,002	187	36	—	19
Säger bomull (netto)	5,256	5,091	16		
Jute	1,162	86	80	—	07
Summa sorterad vara (netto)	36,935	67,168	51		
Summa fakturerad vara	37,250				
Utskott och förlust vid sortering	315				

¹⁾ Vid postverkets leverans.

pappersbruk under år 1924.

Andra enskilda firmor.					Statens institutioner.					Summa inköpt lump kg.
Antal kg.	Summa kr.	Pris pr kg. i medeltal.		Antal kg.	Summa kr.	Pris pr kg. i medeltal.				
618	828	37	1	34	137	109	60	—	80	12,141
225	285	10	1	27	1,151	863	25	—	75	8,170
2	2	45	1	23	121	84	70	—	70	10,797
					45	9	—	—	20	246
					718	394	40	—	55	1,068
					2,510	1,255	—	—	50	3,524
					18	2	50	—	14	18
					7,660	4,484	78	—	59	7,758
845	1,115	92			12,360	7,203	23			43,722
11	10	10	—	92	228	91	20	—	40	4,042
					802	280	70	—	35	965
					259	26	16	—	11	259
										270
					1,125	337	50	—	30	1,143
					795	45	60	—	06	1,797
11	10	10			3,209	781	16			8,476
6	—	60	—	10						1,168
862	1,126	62			15,569	7,984	39			53,366
868,5					15,684					
6,5					115 ¹⁾					

Av förestående tablå framgår, att av de inköpta partier linne- och bomullslump om tillsammans 53,366 kg. icke mindre än 37,797 kg. eller 71 % levererats av enskilda firmor d. v. s. huvudsakligen av A.-B. Vidfamne i Stockholm, medan endast 15,569 kg. eller 29 % levererats av statsinstitutioner.

De statsinstitutioner, som fullgjort leveranser av lump till bruket, hava utgjorts av postverkets persedelförråd, flottans beklädnadsverkstad i Karlskrona, tvänne regementsförvaltningar samt åtta fängelseförvaltningar.

Beträffande fördelningen av inköpen mellan statens verk och enskilda firmor har förvaltaren vid bruket i en till revisorerna ingiven promemoria anfört bland annat följande:

»Vad bruket kunnat erhålla från andra statens verk av lump har bruket inköpt direkt från dessa verk. Exempelvis levereras lump nu regelbundet från arméns och flottans beklädnadsförråd, olika fängelser och framför allt från postverket. Tidigare försaldes sådan lump i öppen marknad, och bruket hade då att från olika lumphandlare och i konkurrens med andra finpappersbruk återköpa tillgängliga kvantiteter. Genom de överenskommelser jag under krigsåren lyckades träffa med andra statens verk hava förutvarande mellanhänder helt och hållet uteslutits.

Ehuru jag sålunda sökt erhålla lumpmaterialet i så stor utsträckning som möjligt från andra statens verk, har det varit nödvändigt att inköpa största delen av den lump, bruket använder, från allmän marknad. Leverantörer hava varit olika tyska, österrikiska, franska och engelska firmor, men huvudsakligen den svenska firman Aktiebolaget Vidfamne, som grundats och äges av svenska finpappersbruk med uppgift att i första hand tillgodse de svenska pappersbrukens lumpbehov. Det har huvudsakligen varit nytt linne och ny bomull bruket inköpt från lumpfirmorna.

För den lump, som inköpts i allmän marknad, föreligger vanligen konkurrens-
anbud, hänförande sig till de kvalitetsbeteckningar, olika lumpkategorier äga i internationell handel. Undantag härifrån givas för sådana lumpkvaliteter (framför allt nytt linne), som tidvis varit mycket svåråtkomliga och som icke alltid kunnat erbjudas av flera olika firmor, men som bruket oundgängligen behöft för sin speciella tillverkning. Det har oftast varit Aktiebolaget Vidfamne, som levererat sådan lump. Aktiebolaget Vidfamne har i verkligheten varit den enda firma, som under krigstidens lumpbrist kunnat anskaffa den lump, som för bruket varit oundgänglig.

Det är en känd sak, att lumpinköpen vid ett finpappersbruk äro att räkna till de svårare inköp pappers bruket har att utföra. Icke endast därför, att den allmänna marknadens sorteringar utföras olika hos olika lumpfirmor, utan även på grund därav, att det i synnerhet hos utländska firmor oftast möter svårigheter att åvägbringa de rättelser, bruket kan fordra beträffande kvaliteten hos levererad vara. Då nu Tumba pappersbruk för sin speciella tillverkning är beroende av sådana lumpkvaliteter, som ligga minst tillgängliga i allmän marknad, är det uppenbart, att lumpinköpen för Tumba bruk måste kräva än större omsorg än lumpinköpen vid andra finpappersbruk».

I anslutning till bruksförvaltarens förestående yttrande bör framhållas, att riksbanksfullmäktige i enlighet med beslut den 4 oktober och 8 november 1917 tillskrivit arméförvaltningen, marinförvaltningen, fängvårdsstyrelsen och postverket med anhållan, att Tumba bruk måtte med hänsyn till då rådande knappa tillgång å linne- och bomullslump få utan hinder av eljest gällande försäljningsförfarande under hand inköpa dylik lump direkt hos de under ifrågavarande verk lydande myndigheter eller avdelningar. Denna framställning bifölls av samtliga ifrågavarande verk, och bemyndigades därvid underlydande förvaltningar att till Tumba bruk försälja för brukets tillverkning erforderlig lump med brukets sortering såsom grund för prissättning och likvidering. Postverkets medgivande lämnades med förbehåll att de priser, som komme att av bruket erläggas, icke understege i allmänna marknaden gällande pris å lump.

Då emellertid brukets inköp av lump hos statens verk och myndigheter under år 1924 förefallit revisorerna vara av påfallande ringa omfattning, hava revisorerna ansett sig böra undersöka, huruvida icke försäljning av lump jämväl förekommit hos andra statsförvaltningar, än de Tumba bruk utnyttjat för sina inköp. Därvid har konstaterats, att dylik försäljning jämväl förekommit vid ett flertal andra statsinstitutioner, såsom vid arméns centrala beklädnadsverkstad, vid de flesta regementsförvaltningar och fängelser, samt vid så gott som alla hospital.

Av införskaffade närmare upplysningar angående dessa försäljningar har inhämtats, att desamma merendels verkställts genom utbnd i öppen marknad. Några underhandlingar mellan bruket och ifrågavarande myndigheter angående uppköp i enlighet med förut berörda avtal av år 1917 hava, såvitt revisorerna kunnat finna, ej heller förekommit. Fall hava däremot inträffat, där försäljning skett till enskilda firmor, vilka haft att fullgöra leveranser till Tumba bruk. Sålunda har exempelvis aktiebolaget Vidfamne omedelbart före en den 3 november 1924 till bruket fullgjord leverans av ett parti vitt blekt linneavfall hos arméns centrala beklädnadsverkstad upphandlat ett varuparti av enahanda kvalitetsbeteckning. Priset har vid upphandling från staten (arméns centrala beklädnadsverkstad) varit 165 kronor 15 öre pr 100 kg. och vid försäljning till staten (Tumba bruk) 200 kronor pr 100 kg.

Med anledning av den av bruksförvaltaren meddelade uppgiften angående regelbunden leverans av lump till bruket från bland andra arméns och flottans beklädnadsförråd, torde böra framhållas, att revisorerna vid sin undersökning utrönt, dels att arméns centrala beklädnadsverkstad, vilken torde vara den av bruksförvaltaren först åsyftade institutionen, genomgående under åren 1923—1925 försålt lump å öppen marknad till enskilda firmor, dels att flottans station i Stockholm icke verkställt någon försäljning utan överlämnat förefintligt linne- och bomullsavfall till flottans egna verkstäder, dels ock att flottans beklädnadsverkstad i Karlskrona under år 1924 levererat lump jämväl till andra förbrukare än Tumba bruk.

De priser Tumba bruk under år 1924 fått betala till olika leverantörer hava tilldragit sig revisorernas särskilda uppmärksamhet.

Vid bedömandet av ifrågavarande prisförhållanden bör framhållas, att vid leveranser från A.-B. Vidfamne och andra enskilda firmor ett enhetligt detaljpris erlagts för det i varje särskilt fall levererade partiet efter en av leverantören uppgiven kvalitet å lumpen. Vid sedermera å bruket företagen uppsortering av partiet i olika lumpkategorier hava kostnadsprisen å dessa kategorier måst anpassas efter ovannämnda för hela partiet erlagda enhetliga detaljpris. Beträffande leveranser från statens verk har åter ett annat förfaringssätt tillämpats. Här har nämligen lumpen uppsorterats och detaljpriset för densamma bestämts vid bruket, innan likvid för leveransen erlagts. Undantag från detta senare förfaringssätt har allenast skett ifråga om ett från postverkets persedelförråd i enlighet med ovannämnda avtal levererat parti postsäckslump, där priset fixerats utan föregående sortering.

För att i kostnadshänseende erhålla en jämförelse mellan de leveranser, som fullgjorts å ena sidan av A.-B. Vidfamne och andra enskilda firmor samt å andra sidan av statens verk, har i ovanstående tablå för samtliga leverantörer upptagits medeltalet av de vid sortering angivna kostnadsprisen.

En granskning av dessa medelpriser giver vid handen, att A.-B. Vidfamne intagit en synnerligen gynnad ställning gentemot övriga leverantörer även i fråga om prissättningen å levererade partier. Medelprisen för nämnda bolags leveranser äro nämligen inemot tre å två gånger högre än de, som gällit för leveranser från statens verk och andra enskilda firmor än bolaget. Såsom belysande för förhållandet kan anföras, att, därest bolaget tillerkänts ersättning efter de priser, som utgått till statens verk, kostnaden för bolagets samtliga här berörda leveranser torde hava belöpt sig till allenast c:a 25,000 kronor i stället för de nu redovisade kronor 67,168:51.

Beträffande de priser, som tillerkänts statens verk, har bruksförvaltaren till revisorerna uppgivit, att sättet för prissättning och likvidering i dessa fall varit till fördel för leverantören, "som vanligen erhållit en något högre betalning än den, som kunnat utfås av spekulerande lumphandlare." Att vederbörande statens verk hittills icke gjort någon anmärkning mot de priser bruket tillämpat skulle enligt förvaltarens mening "hava stått i samband med att bruket såsom ständigt lumpförbrukare bäst kunnat följa lumpmarknadens priser".

Gentemot förvaltarens här meddelade uppfattning anse sig revisorerna böra framhålla, att den av revisorerna verkställda utredningen givit vid handen, att de priser, som tillerkänts statens verk vid leveranser till Tumba bruk, avsevärt understigit de priser andra statsinstitutioner erhållit vid försäljning å öppen marknad till "spekulerande lumphandlare". Sålunda har under år 1924, såsom framgår av ovan upptagna tablå, statens verk av Tumba bruk för bästa kvalitet å linneavfall enligt brukets egen, noggrannare sortering erhållit ett pris av 80 öre pr kg., under det att arméns centrala beklädnadsverkstad m. fl. för enahanda kvalitet av linneavfall enligt mindre noggrann marknadssortering uppburit pris, i intet fall understigande 1 krona 50 öre pr kg. Det här anförda exemplet torde få anses belysande för det sätt, varpå Tumba bruk anpassat priserna till statens verk efter gällande marknadspriser.

En mera ingående granskning av det sätt, varpå A.-B. Vidfamne fullgjort sina leveranser till Tumba bruk, har slutligen givit vid handen, att dessa leveranser i stor utsträckning upptagit vara av lägre kvalitet än den, som varit avtalad och för vilken likvid erlagts. Följande exempel må framhållas:

a) Den 18 jan. 1924 levererades enligt bolagets faktura 7,649 kg. nytt blekt linneavklipp och 347 kg. nytt segellinneavklipp eller tillsammans 7,996 kg.

Vid brukets sortering den 24 nästkommande mars befanns partiet innehålla:

nytt blekt linne	4,893 kg.
» halvblekt linne	1,303 »
» oblekt »	324 »
» kulört »	112 »
eller tillsammans nytt linne	6,632 kg.
gammalt blekt linne	1 kg.
» grovlinne	97 »
eller tillhoppa nytt och gammalt linne	6,730 kg.

ny blekt bomull	591 kg.
» oblekt »	10 »
gammal prima bomull.....	1 »
jute	507 »
eller bomull och jute, sammanlagt	1,109 kg.

Det sorterade partiet utgjorde netto.....	7,839 kg.
såsom utskott utsorterades.....	34 »
och förlusten vid sorteringen fastställdes till..	111 »

Av den sorterade varan utgjorde 86 % linne och 14 % bomull.

b) Den 18 februari 1924 levererades vidare enligt faktura 1,052 kg. nytt halvblekt *linneavklipp*.

Vid sortering den 19 i samma månad befanns partiet innehålla 907 kg. nytt blekt, halvblekt och oblekt *linne* samt 136 kg. ny blekt och oblekt *bomull* och *jute*. Det sorterade partiet uppgick netto till 1,043 kg., varav 87 % utgjorde linne och 13 % bomull.

c) Den 19 maj 1924 levererades enligt faktura 1,561 kg. gammalt prima vitt linne, 411 kg. hästtornistrar, linne och 1,807 kg. nytt blekt och halvblekt linne eller tillsammans 3,779 kg. *linne*. Vid sortering befanns partiet innehålla: 3,132 kg. nytt och gammalt *linne* samt 560 kg. ny och gammal *bomull* och *jute*. Den sorterade varan uppgick netto till 3,692 kg. och konstaterades vid sortering en förlust å 26 kg. Av den sorterade varan utgjorde 85 % linne och 15 % bomull.

Flera liknande leveranser hava förekommit. Någon rättelse av här angivna missförhållanden har i huvudsak icke påyrkats från brukets sida. Det enda fall av rättelse, som konstaterats beträffande nämnda leveranser, har inneburit restitution av 25 öre pr kg. för 97 kg. segellinne, vilket av bruket utsorterats såsom gammalt linne i stället för av leverantören enligt ovan den 18 januari 1924 fakturerade nytt linne. Däremot har den å samma leverans konstaterade stora procenthalten bomull ävensom vikt förlusten å 145 kg. icke beivrats av bruket.

Av den här lämnade redgårelsen för de iakttagelser revisorerna gjort beträffande leveranser av lump till Tumba bruk, framgår alltså, att Tumba bruk endast till en ringa del utnyttjat de leveransmöjligheter, som förefunnits hos statens verk och inrättningar, och i stället i påfallande stor utsträckning som leverantör anlitat ett enskilt företag, vilket dessutom i förhållande till bruket måste anses företräda konkurrentintressen. Vidare hava de priser, som av bruket erlagts till nämnda företag, vida överstigit de priser, som eljest av bruket betalats för levererad lump, och även, såvitt revisorerna kunnat finna, priserna å den öppna marknaden. Slutligen har nämnda företag beretts den ytterligare förmånen, att betalning för av detsamma levererad vara erlagts i enlighet med dess fakturor med däri angivna kvantitets- och kvalitetsbe-teckningar, oaktat vid sedermera verkställd sortering de levererade partierna befunnits varken ifråga om varans myckenhet eller beskaffenhet motsvara vad fakturorna sålunda angivit, under det att de statens verk och inrättningar, som levererat lump till bruket, erhållit betalning efter brukets egen sortering och prissättning.

Revisorernas
uttalande.

Det synes revisorerna uppenbart att den särskilt gynnade ställning, som tillerkänts ifrågavarande enskilda företag icke varit förenlig med brukets sanna intressen. Vad förvaltaren härutinnan andragit kunna revisorerna för sin del icke godtaga såsom en tillfredsställande förklaring å de påpekade förhållandena. Revisorerna måste för den skull beteckna det sätt, varpå brukets upphandling av lump sälunda handhafs, såsom synnerligen anmärkningsvärt.

§ 20.

Angående vissa
byggnadsarbeten
vid Tumba bruk,

Revisorerna hava avlagt besök vid Tumba pappersbruk.

1924 års riksdag bemyndigade fullmäktige i riksbanken att för en kostnad av sammanlagt 108,000 kronor vid Tumba bruk dels uppföra två bostadshus för brukets arbetare dels ombygga fem äldre sådana hus å brukets gårde. Kostnaderna för ifrågavarande ombyggnader skulle enligt det lägsta av infortrade anbud komma att belöpa sig till 83,000 kronor. Ombyggnaden av de äldre husen, som skulle verkställas av brukets egna arbetare, beräknades draga en kostnad av sammanlagt 25,000 kronor.

De båda nybyggnaderna voro vid revisorernas besök fullt färdiga och tagna i bruk. Ombyggnadsarbetena å de äldre bostadshusen voro däremot icke avslutade. Kostnaden för de nyuppförda bostadshusen har enligt uppgift från bruket belöpt sig till sammanlagt 90,699 kronor 80 öre, således 7,699 kronor 80 öre mer än vad ursprungligen beräknats.

Å bruket hade vidare nyuppförts dels ett växthus dels ock ett spruthus för förvaring av bland annat en av bruket under år 1924 inköpt motorspruta.

Beträffande växthusets uppförande har förvaltaren vid bruket meddelat följande:

”Sedan brukets gamla växthus av trä, sannolikt uppfört på 1870-talet, för tio år sedan reparerats och något förbättrats, har detsamma dock de senaste åren befunnit sig i sådant skick, att det icke kunnat tjäna sitt ändamål utan ånyo utförd reparation och ombyggnad. Detta arbete har utförts med användande av brukbara materialier i förutvarande växthus samt genom brukets arbetare vid de tillfällen och i den mån detta kunnat ske utan förfång för andra arbeten.”

Kostnaderna för byggnadsarbetena i växthuset hava belöpt sig till 19,060 kronor 58 öre, däri inberäknat värdet å från gamla växthuset tillvaratagna materiel, vilket värde uppgivits till 800 kronor.

Spruthuset, för vars uppförande fullmäktige anvisat 4,400 kronor, har enligt uppgift betingat en sammanlagd kostnad av 6,252 kronor 64 öre.

Av här berörda tvänne byggnadsarbeten har uppförandet av spruthuset beslutats av riksbanksfullmäktige den 7 augusti 1924, varemot växthusbygget, enligt vad revisorerna inhämtat, icke varit föremål för fullmäktiges prövning och godkännande. I intet av dessa fall har byggnadsfrågan varit underställd riksdagen.

Revisorernas
uttalande.

Beträffande ovan oförmälda växthus vilja revisorerna framhålla, att de å detsamma utförda byggnadsarbetena i själva verket haft karaktären av ett nybyggnadsföretag och ej, såsom förvaltaren synes vilja göra gällande, blott ett ombyggnadsarbete. Då härtill kommer, att berörda arbete dragit en så avsevärd kostnad som 19,060 kronor 58 öre, har det varit vederbörandes uppenbara

plikt att hos fullmäktige göra framställning om tillstånd till företagets utförande. Genom fullmäktige hade frågan därtill, därest växthuset ansetts erforderligt, jämlikt 46 § i reglementet för riksbankens styrelse och förvaltning den 6 juni 1924 bort hänskjutas till bankoutsittet för utverkande av dess medgivande.

Det av revisorerna påtalade förfaringssättet ifråga om växthusets uppförande hava de ansett vara av den anmärkningsvärda beskaffenhet, att det bort bringas till riksdagens kännedom.

§ 21.

För de i denna berättelse meddelade sifferuppgifters överensstämmelse med räkenskaperna och de till revisorerna lämnade räkenskapssammandrag ansvarar den sekreterare, som vid granskningen av riksbanken biträtt revisorerna.

Ansvarighet för sifferuppgifterna.

§ 22.

Enligt föreskriften i 22 § av den för revisorerna gällande instruktion kommer denna berättelse att överlämnas till fullmäktige i riksbanken.

Angående berättelsens överlämnande.

§ 23.

Med anledning av den i 21 § av gällande instruktion meddelade föreskrift få revisorerna slutligen härmed för riksdagen meddela, att med avseende på riksbankens förvaltning under den tid granskningen omfattat revisorerna ej funnit anledning till erinran utöver vad i berättelsen förekommit samt att de för sin del anse, att ansvarsfrihet bör fullmäktige beviljas.

Tillstyrkan av ansvarsfrihet.

Stockholm den 15 december 1925.

Gustav Rosén.	J. B. Johansson.	Joh. Nilsson.
A. J. Bårg.	A. O. Frändén.	Anders Elisson.
K. A. Borg.	L. L. Lorichs.	O. Nilsson.
Joh. G. Svensson.	Aug. Sävström.	P. Ödström.

Evert Björn.

BILAGA

TILL

RIKSDAGENS REVISORERS BERÄTTELSE

ANGÅENDE

RIKSBANKEN

år 1925.

TABELLER.

Tab. nr 1.

Avlöningar.

År 1924.	Arvoden till fullmäktige samt styrelseledamöter vid avdelningskontoren.		Avlöningar, dyrtidstillägg m. m. till tjänstemän.		Bidrag till utländska studieresor, uniformsbeklädnad till e. o. vaktmästare m. m.		S u m m a.	
Avdelningskontoret i:								
Göteborg	10,800	—	218,675	45	—	—	229,475	45
Malmö	10,800	—	177,200	62	—	—	188,000	62
Falun	4,000	—	58,335	37	—	—	62,335	37
Gävle	4,000	—	74,856	19	—	—	78,856	19
Halmstad	4,000	—	46,879	26	—	—	50,879	26
Härnösand	4,000	—	55,954	84	—	—	59,954	84
Jönköping	4,000	—	54,310	87	—	—	58,310	87
Kalmar	4,000	—	50,991	42	—	—	54,991	42
Karlskrona	4,000	—	57,535	52	—	—	61,535	52
Karlstad	4,000	—	61,542	02	—	—	65,542	02
Kristianstad	4,000	—	54,870	18	—	—	58,870	18
Linköping	4,000	—	60,551	79	—	—	64,551	79
Luleå	4,000	—	59,491	30	—	—	63,491	30
Mariestad	4,000	—	48,348	63	—	—	52,348	63
Norrköping	4,000	—	58,493	85	—	—	62,493	85
Nyköping	4,000	—	48,803	41	—	—	52,803	41
Sundsvall	4,000	—	65,194	78	—	—	69,194	78
Umeå	4,000	—	54,171	47	—	—	58,171	47
Uppsala	4,000	—	64,606	83	—	—	68,606	83
Visby	4,000	—	51,844	40	—	—	55,844	40
Vänersborg	4,000	—	52,804	52	—	—	56,804	52
Västerås	4,000	—	52,410	34	—	—	56,410	34
Växjö	4,000	—	45,934	88	—	—	49,934	88
Örebro	4,000	—	67,984	54	—	—	71,984	54
Östersund	4,000	—	55,023	13	—	—	59,023	13
	113,600	—	1,696,815	61	—	—	1,810,415	61
Huvudkontoret	124,000	—	1,565,629	71	6,957	98	1,696,587	69
Summa kronor	237,600	—	3,262,445	32	6,957	98	3,507,003	30

Tab. nr 2.

Förvaltnings-

År 1924.	Inventarier och deras underhåll.		Fastighets- utskylder, gårdars och gators renhållning.		Fastig- hets- underhåll.		Kontors- hyror.	Värme och belysning samt arbets- kostnader därför.		Skriv- materialier och övriga förbruks- artiklar.		
Avdelningskontoret i:												
Göteborg	4,401	61	5,010	77	6,835	85	— —	5,773	92	492	93	
Malmö	2,369	11	2,159	71	6,809	03	— —	5,172	11	6,715	55	
Falun	711	45	2,675	22	1,230	23	— —	7,949	42	683	36	
Gävle	152	75	1,923	60	3,409	94	— —	2,401	71	1,642	04	
Halmstad	159	20	2,254	62	1,706	33	— —	5,458	35	578	09	
Härnösand	594	13	1,980	47	2,960	11	— —	1,904	25	621	58	
Jönköping	1,110	91	1,748	02	765	65	— —	1,790	11	875	39	
Kalmar	3,022	76	2,990	62	330	80	— —	6,570	84	141	—	
Karlskrona	1,789	71	3,856	50	881	—	— —	5,939	15	540	49	
Karlstad	211	75	1,634	99	2,640	86	— —	2,561	40	563	—	
Kristianstad	1,398	59	2,230	27	696	77	— —	3,453	85	340	08	
Linköping	2,186	45	2,743	09	5,171	62	— —	5,707	26	681	06	
Luleå	238	50	3,604	65	2,898	54	— —	7,252	55	201	88	
Mariestad	197	50	983	30	2,401	83	— —	1,381	75	125	75	
Norrköping	1,133	89	—	—	—	—	10,500	—	2,978	30	560	25
Nyköping	167	85	2,991	08	2,155	65	— —	2,830	25	270	25	
Sundsvall	302	89	2,424	44	4,666	38	— —	4,061	39	343	43	
Umeå	2,794	35	2,522	72	9,710	05	— —	6,366	06	1,147	50	
Uppsala	1,251	65	4,070	35	3,596	30	— —	3,123	18	703	81	
Visby	2,957	25	1,960	02	1,808	90	— —	3,947	78	651	71	
Vänernborg	431	55	763	99	1,650	66	— —	3,524	30	2,030	12	
Västerås	2,128	—	—	—	—	—	10,200	—	3,318	10	313	12
Växjö	259	15	1,901	29	664	97	— —	7,374	60	591	52	
Örebro	2,212	97	2,378	74	2,629	77	— —	3,778	94	1,012	21	
Östersund	317	60	1,335	58	53	05	— —	2,426	68	651	32	
	32,501	57	56,144	04	65,674	29	20,700	—	107,046	25	22,472	44
Huvudkontoret	22,763	18	13,814	94	39,170	84	— —	40,400	57	55,194	65	
Summa kronor	55,264	75	69,958	98	104,845	13	20,700	—	147,446	82	77,667	09

u t g i f t e r.

Blanketter, räkenskapers bindning, tidningar, böcker m. m.		Annonser och kungörel- ser.		Post-, assurans-, telegram- och telefon- avgifter.		Lagsöknings- och rättegångs- kostnader.		Revisions- kostnad vid avdelnings- kontoren.		Trans- port- kostnad.		Diverse utgifter.		S u m m a.	
1,409	98	838	75	1,825	60	93	19	1,002	76	614	95	8,797	48	37,097	79
1,477	35	600	39	2,582	18	14	77	992	90	548	34	9,584	06	39,025	50
628	10	124	80	1,198	73	—	—	421	20	27	05	2,165	70	17,815	26
623	65	86	78	1,581	35	—	—	420	—	103	20	2,822	29	15,167	31
611	15	344	20	746	48	—	—	465	80	28	95	1,886	16	14,234	33
508	05	641	54	1,085	80	—	—	581	30	104	90	1,519	73	12,501	86
1,013	75	114	22	1,062	05	—	—	564	—	203	72	1,386	70	10,634	52
534	85	86	54	814	45	—	—	470	40	82	45	3,862	97	18,907	68
357	15	65	10	733	40	—	—	675	40	75	50	3,374	54	18,287	94
856	29	95	61	882	94	—	—	648	70	398	80	2,004	90	12,499	24
773	15	74	56	1,152	34	—	—	529	70	170	75	2,152	88	12,972	94
575	85	88	74	1,020	18	—	—	493	—	125	90	1,806	74	20,599	89
640	50	98	10	610	35	58	84	588	—	162	38	1,223	79	17,578	08
807	75	—	—	430	15	—	—	715	50	24	65	1,505	70	8,573	88
420	35	80	25	806	03	—	—	509	—	14	25	1,666	21	18,668	53
413	90	98	91	573	10	—	—	508	—	12	40	1,666	25	11,687	64
777	85	36	28	1,172	80	—	—	495	50	91	60	2,507	28	16,879	84
747	10	100	80	848	17	—	—	713	84	160	20	2,062	19	27,172	98
1,035	48	252	—	830	05	—	—	491	80	30	70	1,837	15	17,222	47
641	75	111	41	478	76	11	50	455	20	79	10	1,461	10	14,564	48
440	45	114	99	653	43	—	—	548	34	25	15	1,970	14	12,153	12
527	22	148	46	700	75	—	—	506	90	38	75	1,795	95	19,677	25
384	45	28	80	668	99	—	—	470	40	25	25	914	38	13,283	80
1,344	55	190	07	1,083	61	—	—	472	80	134	10	1,963	34	17,201	10
478	70	78	96	989	10	—	—	483	38	61	85	1,189	—	8,065	22
18,029	37	4,500	26	24,530	79	178	30	14,223	82	3,344	89	63,126	63	432,472	65
71,297	26	20,562	59	291,160	91	1,544	81	—	—	12,976	17	8,141	48	577,027	40
89,326	63	25,062	85	315,691	70	1,723	11	14,223	82	16,321	06	71,268	11	1,009,500	05

Tab. nr 3. **Sammanställning av avdelningskontorens**

År 1924.	Inkomster och vinster.						Nettoförlust.	
	Lånerörelsen.		Fastigheter och diverse.		S u m m a.			
Avdelningskontoret i:								
Göteborg	1,987,722	63	17,900	58	2,005,623	21	—	—
Malmö	2,579,409	99	11,077	95	2,590,487	94	—	—
Falun	40,160	11	11,994	13	52,154	24	27,996	39
Gävle	301,270	96	2,725	70	303,996	66	—	—
Halmstad	37,648	30	17,018	66	54,666	96	10,446	63
Härnösand	405,223	07	2,200	31	407,423	38	—	—
Jönköping	479,836	79	2,551	84	482,388	63	—	—
Kalmar	104,937	56	18,518	21	123,455	77	—	—
Karlskrona	77,041	46	31,454	03	108,495	49	—	—
Karlstad	276,365	28	2,452	35	278,817	63	—	—
Kristianstad	193,425	12	2,508	54	195,933	66	—	—
Linköping	134,662	78	14,950	—	149,612	78	—	—
Luleå	92,388	92	13,740	33	106,129	25	—	—
Mariestad	21,149	86	4,850	56	26,000	42	34,922	09
Norrköping	72,556	04	2,999	58	75,555	62	5,606	76
Nyköping	47,800	52	12,201	95	60,002	47	4,488	58
Sundsvall	1,503,461	26	2,915	55	1,506,376	81	—	—
Umeå	167,128	13	11,402	38	178,530	51	—	—
Uppsala	294,029	79	25,314	39	319,344	18	—	—
Visby	29,389	63	10,730	74	40,120	37	30,288	51
Vänersborg	34,556	97	13,744	20	48,301	17	20,656	47
Västerås	81,381	92	2,150	14	83,532	06	—	—
Växjö	132,478	77	21,272	10	153,750	87	—	—
Örebro	216,047	86	2,232	57	218,280	43	—	—
Östersund	270,150	55	353	23	270,503	78	—	—
Summa kronor	9,580,224	27	259,260	02	9,839,484	29	134,405	43

vinst- och förlusträkningar under år 1924.

Utgifter och förluster.								Nettovinst.			
Lånerörelsen.		Avlöningar.		Förvaltnings- utgifter.		S u m m a.					
—	—	229,475	45	37,097	79	266,573	24	1,739,049	97		
—	—	188,000	62	39,025	50	227,026	12	2,363,461	82		
—	—	62,335	37	17,815	26	80,150	63	—	—		
—	—	78,856	19	15,167	31	94,023	50	209,973	16		
—	—	50,879	26	14,234	33	65,113	59	—	—		
—	—	59,954	84	12,501	86	72,456	70	334,966	68		
—	—	58,310	87	10,634	52	68,945	39	413,443	24		
—	—	54,991	42	18,907	68	73,899	10	49,556	67		
47	72	61,535	52	18,287	94	79,871	18	28,624	31		
—	—	65,542	02	12,499	24	78,041	26	200,776	37		
190	65	58,870	18	12,972	94	72,033	77	123,899	89		
—	—	64,551	79	20,599	89	85,151	68	64,461	10		
—	—	63,491	30	17,578	08	81,069	38	25,059	87		
—	—	52,348	63	8,573	88	60,922	51	—	—		
—	—	62,493	85	18,668	53	81,162	38	—	—		
—	—	52,803	41	11,687	64	64,491	05	—	—		
—	—	69,194	78	16,879	84	86,074	62	1,420,302	19		
—	—	58,171	47	27,172	98	85,344	45	93,186	06		
—	—	68,606	83	17,222	47	85,829	30	233,514	88		
—	—	55,844	40	14,564	48	70,408	88	—	—		
—	—	56,804	52	12,153	12	68,957	64	—	—		
—	—	56,410	34	19,677	25	76,087	59	7,444	47		
—	—	49,934	88	13,283	80	63,218	68	90,532	19		
—	—	71,984	54	17,201	10	89,185	64	129,094	79		
—	—	59,023	13	8,065	22	67,088	35	203,415	43		
238	37	1,810,415	61	432,472	65	2,243,126	63	7,730,763	09		
								Avgår motstående förlust		134,405	43
								Avdelningskontorens nettovinst kronor		7,596,357	66

År 1924.	Under året uppkommen vinst.		Utestående lån vid årets början.		Utgivna lån.	
Avdelningskontoret i:						
Göteborg	138,188	32	2,578,716	15	1,253,360	—
Malmö	65,509	79	1,154,289	05	749,600	—
Falun	39,342	29	710,458	—	397,610	—
Gävle	39,071	10	727,843	—	365,830	—
Halmstad	24,549	06	457,865	—	201,330	—
Härnösand	32,709	14	617,905	—	285,210	—
Jönköping	66,032	07	1,231,480	—	708,470	—
Kalmar	21,881	87	411,670	—	236,370	—
Karlskrona	47,971	03	891,359	—	440,070	—
Karlstad	21,872	22	385,468	—	236,965	—
Kristianstad	24,649	75	474,182	—	233,050	—
Linköping	69,353	05	1,284,950	—	816,900	—
Luleå	74,898	70	1,376,217	13	720,850	—
Mariestad	14,687	60	264,520	—	174,390	—
Norrköping	61,317	87	1,124,574	—	660,550	—
Nyköping	21,947	12	397,388	—	184,710	—
Sundsvall	48,030	11	870,124	—	482,454	—
Umeå	49,271	12	885,195	—	524,920	—
Uppsala	42,578	85	789,500	—	496,340	—
Visby	44,371	69	851,938	—	421,170	—
Vänernborg	10,371	53	180,320	—	112,100	—
Västerås	20,692	24	391,460	—	273,990	—
Växjö	13,330	30	252,951	—	152,370	—
Örebro	34,581	86	640,195	—	423,980	—
Östersund	54,256	32	1,060,407	—	506,995	—
	1,081,465	—	20,010,974	33	11,059,584	—
Huvudkontoret	426,860	24	8,048,989	82	4,206,417	50
Summa kronor	1,508,325	24	28,059,964	15	15,266,001	50

lånefonden.

S u m m a.		Inbetalda eller avförda lån.		Utestående lån vid årets slut.		På giroräkning i riksbanken vid årets slut innestående, ej utlånade medel.		Fondens fördelning mellan de olika kontoren.	
3,832,076	15	1,177,143	83	2,654,932	32	95,067	68	2,750,000	—
1,903,889	05	530,902	05	1,372,987	—	27,013	—	1,400,000	—
1,108,068	—	339,960	—	768,108	—	31,892	—	800,000	—
1,093,673	—	302,089	—	791,584	—	58,416	—	850,000	—
659,195	—	222,319	—	436,876	—	53,124	—	490,000	—
903,115	—	271,133	—	631,982	—	38,018	—	670,000	—
1,939,950	—	531,365	—	1,408,085	—	21,915	—	1,430,000	—
648,040	—	197,205	—	450,835	—	19,165	—	470,000	—
1,331,429	—	406,060	—	925,369	—	74,631	—	1,000,000	—
622,433	—	182,324	—	440,109	—	49,891	—	490,000	—
707,232	—	207,357	—	499,875	—	50,125	—	550,000	—
2,101,850	—	659,325	—	1,442,525	—	7,475	—	1,450,000	—
2,097,067	13	606,364	74	1,490,702	39	9,297	61	1,500,000	—
438,910	—	125,855	—	313,055	—	16,945	—	330,000	—
1,785,124	—	502,384	—	1,282,740	—	17,260	—	1,300,000	—
582,098	—	179,983	—	402,115	—	47,885	—	450,000	—
1,352,578	—	381,927	—	970,651	—	29,349	—	1,000,000	—
1,410,115	—	414,217	—	995,898	—	29,102	—	1,025,000	—
1,285,840	—	374,735	—	911,105	—	38,895	—	950,000	—
1,273,108	—	386,430	—	886,678	—	33,322	—	920,000	—
292,420	—	81,490	—	210,930	—	39,070	—	250,000	—
665,450	—	160,195	—	505,255	—	44,745	—	550,000	—
405,321	—	119,356	—	285,965	—	14,035	—	300,000	—
1,064,175	—	304,850	—	759,325	—	40,675	—	800,000	—
1,567,402	—	516,732	—	1,050,670	—	49,330	—	1,100,000	—
31,070,558	33	9,182,201	62	21,888,356	71	936,643	29	22,825,000	—
12,255,407	32	3,721,365	53	8,534,041	79	640,958	21	9,175,000	—
43,325,965	65	12,903,567	15	30,422,398	50	1,577,601	50	32,000,000	—

Tab. nr 5.

Sammanställning av avdelningskontorens

T i l l g å n g a r.

	Kassarákning.	Låne- rörelsen. *)	Diverse.		Vinst- och förlust- räkning.		S u m m a.
Avdelningskontoret i:							
Göteborg	13,800,898 11	50,352,747 59	—	—	—	—	64,153,645 70
Malmö	13,223,955 76	57,605,727 50	151	80	—	—	70,829,835 06
Falun	4,294,730 16	2,492,638 70	3,151	26	27,996	39	6,818,516 51
Gävle	3,371,542 75	11,647,453 —	1,888	61	—	—	15,020,884 36
Halmstad	1,622,042 70	3,721,349 80	1,640	92	10,446	63	5,355,480 05
Härnösand	5,128,202 55	10,357,158 98	235	19	—	—	15,485,596 72
Jönköping	2,955,666 35	8,712,029 67	3,367	48	—	—	11,671,063 50
Kalmar	4,031,327 26	3,503,380 61	5,088	94	—	—	7,539,796 81
Karlskrona	2,920,747 57	4,344,421 96	2,149	43	—	—	7,267,318 96
Karlstad	4,079,512 46	7,508,331 53	1,524	60	—	—	11,589,368 59
Kristianstad	2,773,301 09	6,121,224 88	579	02	—	—	8,895,104 99
Linköping	4,248,786 81	6,142,146 07	1,582	38	—	—	10,392,515 26
Luleå	2,051,949 70	3,939,183 85	1,373	73	—	—	5,992,507 28
Mariestad	1,267,613 33	1,701,518 56	307	15	34,922	09	3,004,361 13
Norrköping	4,516,575 08	3,684,558 80	2,111	15	5,606	76	8,208,851 79
Nyköping	2,244,686 06	5,112,767 98	256	29	4,488	58	7,362,198 91
Sundsvall	3,665,043 10	32,798,501 20	2,651	41	—	—	36,466,195 71
Umeå	3,965,208 29	5,536,714 31	1,351	20	—	—	9,503,273 80
Uppsala	2,350,446 07	6,945,932 74	5,159	02	—	—	9,301,537 83
Visby	1,855,102 36	1,550,123 01	546	93	30,288	51	3,436,060 81
Vänersborg	2,290,113 63	1,176,663 36	321	43	20,656	47	3,487,754 89
Västerås	2,945,999 04	4,195,022 03	987	57	—	—	7,142,008 64
Växjö	2,802,315 66	4,910,489 35	725	07	—	—	7,713,530 08
Örebro	3,807,838 70	5,763,872 10	2,987	07	—	—	9,574,697 87
Östersund	3,570,543 91	6,344,841 18	1,556	68	—	—	9,916,941 77
Summa kronor	99,784,148 50	256,168,798 76	41,694	33	134,405	43	356,129 047 02

*) Här i ingå beräknade räntor.

utgående balansräkningar den 31 december 1924.

S k u l d e r.

Giroräkning.		Lånerörelsen. *)		Diverse.		Räkning med huvudkontoret.		Vinst- och förlusträkning.		S u m m a.	
2,389,639	06	299,313	86	2,086	90	59,723,555	91	1,739,049	97	64,153,645	70
759,532	44	347,355	92	997	50	67,358,487	38	2,363,461	82	70,829,835	06
212,171	52	2,900	41	469	58	6,602,975	—	—	—	6,818,516	51
332,326	01	40,890	51	—	—	14,437,694	68	209,973	16	15,020,884	36
250,279	81	6,144	66	—	—	5,099,055	58	—	—	5,355,480	05
158,361	53	41,404	68	72	30	14,950,791	53	334,966	68	15,485,596	72
347,694	90	26,600	11	—	—	10,883,325	25	413,443	24	11,671,063	50
55,945	61	8,562	29	—	—	7,425,732	24	49,556	67	7,539,796	81
1,975,393	56	8,343	17	—	—	5,254,957	92	28,624	31	7,267,318	96
241,704	54	33,242	06	12,198	—	11,101,447	62	200,776	37	11,589,368	59
348,439	72	26,116	47	400	55	8,396,248	36	123,899	89	8,895,104	99
746,046	50	37,373	59	179	16	9,544,454	91	64,461	10	10,392,515	26
160,249	38	16,442	24	4,504	21	5,786,251	58	25,059	87	5,992,507	28
46,412	96	2,653	29	10	—	2,955,284	88	—	—	3,004,361	13
137,932	50	23,007	46	—	—	8,047,911	83	—	—	8,208,851	79
90,038	32	7,320	10	225	—	7,264,615	49	—	—	7,362,198	91
523,102	10	133,002	99	—	—	34,389,788	43	1,420,302	19	36,466,195	71
499,961	65	15,089	97	3,698	95	8,891,337	17	93,186	06	9,503,273	80
843,550	72	24,241	32	—	—	8,200,230	91	233,514	88	9,301,537	83
404,722	22	1,663	59	—	—	3,029,675	—	—	—	3,436,060	81
195,094	61	2,329	53	—	—	3,290,330	75	—	—	3,487,754	89
251,130	12	14,117	32	—	—	6,869,316	73	7,444	47	7,142,008	64
192,319	07	29,085	06	3,002	06	7,398,591	70	90,532	19	7,713,530	08
278,836	16	30,057	11	900	—	9,135,809	81	129,094	79	9,574,697	87
552,332	72	25,353	61	—	—	9,135,840	01	203,415	43	9,916,941	77
11,993,217	73	1,202,611	32	28,744	21	335,173,710	67	7,730,763	09	356,129,047	02

Tab. nr 6.

Diskonterade

År 1924.	Inneliggande växlar vid årets början.		Diskonte- ringar.		Från andra kontor mottagna remissväxlar.	
Avdelningskontoret i:						
Göteborg	43,649,896	49	234,664,172	55	40,602,212	38
Malmö	57,169,862	59	307,154,155	75	47,839,888	29
Falun	2,125,064	69	1,579,300	38	13,514,613	73
Gävle	9,475,956	38	38,281,153	82	30,741,040	56
Halmstad	3,485,949	82	2,800,451	63	14,737,259	65
Härnösand	5,262,597	74	64,097,743	28	14,405,225	74
Jönköping	6,276,541	52	36,046,961	17	21,713,212	46
Kalmar	2,286,816	93	11,769,703	10	10,196,271	69
Karlskrona	4,888,758	99	7,375,074	42	17,479,467	57
Karlstad	8,360,929	13	27,183,334	46	13,675,827	02
Kristianstad	5,609,674	61	15,594,859	31	21,051,110	65
Linköping	6,200,352	22	17,843,624	91	10,607,890	87
Luleå	1,495,420	70	13,435,872	72	4,994,953	48
Mariestad	1,330,975	71	684,489	28	6,503,320	18
Norrköping	2,424,425	55	9,394,998	66	12,140,669	97
Nyköping	3,148,853	28	5,174,297	15	19,043,780	47
Sundsvall	31,150,531	67	268,001,990	30	9,237,665	34
Umeå	5,468,871	67	23,451,687	34	7,954,547	53
Uppsala	7,219,174	85	42,799,510	05	6,980,215	41
Visby	1,051,871	68	994,540	93	4,755,987	46
Vänersborg	1,320,412	02	3,774,926	93	6,368,609	21
Västerås	3,067,506	29	9,898,581	04	13,489,997	01
Växjö	4,685,456	36	15,004,564	96	9,211,281	05
Örebro	3,325,857	92	25,717,339	52	15,737,033	58
Östersund	5,314,989	43	26,183,049	53	6,300,715	16
	225,796,748	24	1,208,906,383	19	379,282,796	46
Huvudkontoret	207,572,233	76	1,290,721,705	04	54,869,095	25
Summa kronor	433,368,982	—	2,499,628,088	23	434,151,891	71

v ä x l a r .

S u m m a .		Redovisade växlar.		Inneliggande växlar vid årets slut.		Antal under året diskonterade växlar.	
318,916,281	42	272,374,320	73	46,541,960	69	48,513	
412,163,906	63	355,796,603	49	56,367,303	14	90,519	
17,218,978	80	15,013,879	94	2,205,098	86	1,468	
78,498,150	76	67,307,395	—	11,190,755	76	9,539	
21,023,661	10	17,356,435	46	3,667,225	64	639	
83,765,566	76	73,521,730	62	10,243,836	14	8,845	
64,036,715	15	57,301,589	69	6,735,125	46	7,734	
24,252,791	72	20,900,786	50	3,352,005	22	4,308	
29,743,300	98	25,525,863	30	4,217,437	68	1,420	
49,220,090	61	41,852,511	58	7,367,579	03	6,547	
42,255,644	57	36,417,517	64	5,838,126	93	3,290	
34,651,868	—	28,723,068	05	5,928,799	95	3,973	
19,926,246	90	16,271,005	52	3,655,241	38	3,842	
8,518,785	17	6,899,477	85	1,619,307	32	438	
23,960,094	18	20,361,093	72	3,599,000	46	5,188	
27,366,930	90	22,456,513	62	4,910,417	28	1,369	
308,390,187	31	276,643,743	65	31,746,443	66	5,831	
36,875,106	54	31,617,440	03	5,257,666	51	6,946	
56,998,900	31	50,404,777	54	6,594,122	77	10,942	
6,802,400	07	5,491,174	73	1,311,225	34	946	
11,463,948	16	10,318,476	48	1,145,471	68	1,290	
26,456,084	34	22,375,953	32	4,080,131	02	3,210	
28,901,302	37	24,064,579	76	4,836,722	61	2,276	
44,780,231	02	39,442,104	51	5,338,126	51	11,588	
37,798,754	12	32,169,837	64	5,628,916	48	11,671	
1,813,985,927	89	1,570,607,880	37	243,378,047	52	252,332	
1,553,163,034	05	1,348,338,067	28	204,824,966	77	92,588	
3,367,143,961	94	2,918,945,947	65	448,203,014	29	344,920	
Härtill kommer beloppet av remissväxlar under transport den ³¹ / ₁₂ 1924				6,556,626	71	3,134	
				454,759,641	—	348,054	

Tab. nr 7.

Hypotekslån, Kassakreditiv

År 1924.	H y p o t e k s l å n.			
	Utestående vid årets början.	Utgivna lån.	S u m m a.	Redovisade lån.
Avdelningskontoret i:				
Göteborg	5,117,060 —	24,715,320 —	29,832,380 —	26,069,070 —
Malmö	749,410 —	2,124,250 —	2,873,660 —	1,724,160 —
Falun	304,600 —	278,660 —	583,260 —	313,135 —
Gävle	472,850 —	138,885 —	611,735 —	162,095 —
Halmstad	72,460 —	316,080 —	388,540 —	334,890 —
Härnösand	88,860 —	107,300 —	196,160 —	120,060 —
Jönköping	1,189,580 —	2,351,730 —	3,541,310 —	1,628,160 —
Kalmar	238,580 —	202,620 —	441,200 —	291,040 —
Karlskrona	441,700 —	160,370 —	602,070 —	486,230 —
Karlstad	113,740 —	1,353,410 —	1,467,150 —	1,340,500 —
Kristianstad	403,760 —	252,000 —	655,760 —	432,670 —
Linköping	189,330 —	615,450 —	804,780 —	664,270 —
Luleå	96,010 —	138,315 —	234,325 —	141,885 —
Mariestad	67,190 —	111,360 —	178,550 —	102,000 —
Norrköping	146,250 —	55,420 —	201,670 —	123,130 —
Nyköping	132,050 —	306,270 —	438,320 —	240,420 —
Sundsvall	427,370 —	1,370,400 —	1,797,770 —	1,340,250 —
Umeå	199,130 —	237,600 —	436,730 —	228,090 —
Uppsala	818,320 —	1,758,110 —	2,576,430 —	2,252,280 —
Visby	145,510 —	412,110 —	557,620 —	431,470 —
Vänersborg	15,020 —	56,020 —	71,040 —	44,770 —
Västerås	216,065 —	193,190 —	409,255 —	301,180 —
Växjö	50,610 —	114,610 —	165,220 —	95,750 —
Örebro	104,235 —	38,150 —	142,385 —	56,480 —
Östersund	894,410 —	1,080,070 —	1,974,480 —	1,269,320 —
	12,694,100 —	38,487,700 —	51,181,800 —	40,193,305 —
Huvudkontoret	48,325,650 —	440,092,950 —	488,418,600 —	453,586,810 —
Summa kronor	61,019,750 —	478,580,650 —	539,600,400 —	493,780,115 —

och kredit i löpande räkning.

Kassakreditiv och kredit i löpande räkning.											
Utestående vid årets slut.	Utestående vid årets början.	Uttag.	S u m m a.	Insätt- ningar.	Utestående vid årets slut.						
3,763,310	—	33,829	32	266,437	56	300,266	88	269,020	73	31,246	15
1,149,500	—	75,640	61	502,838	09	578,478	70	495,005	80	83,472	90
270,125	—	14,900	—	—	—	14,900	—	—	—	14,900	—
449,640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53,650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
76,100	—	14,017	74	164,142	86	178,160	60	142,135	60	36,025	—
1,913,150	—	23,598	06	159,414	64	183,012	70	122,411	57	60,601	13
150,160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
115,840	—	9,996	40	62,881	15	72,877	55	62,877	55	10,000	—
126,650	—	7,487	06	21,783	97	29,271	03	15,629	32	13,641	71
223,090	—	81,249	26	213,288	88	294,538	14	237,315	77	57,222	37
140,510	—	63,948	04	142,945	29	206,893	33	135,804	54	71,088	79
92,440	—	177,824	70	560,206	89	738,031	59	550,275	—	187,756	59
76,550	—	5,000	—	22,000	—	27,000	—	21,600	—	5,400	—
78,540	—	5,400	—	6,450	—	11,850	—	5,950	—	5,900	—
197,900	—	2,400	—	2,800	—	5,200	—	2,800	—	2,400	—
457,520	—	517,086	91	135,697	80	652,784	71	94,472	11	558,312	60
208,640	—	41,792	80	97,363	13	139,155	93	71,672	27	67,483	66
324,150	—	23,100	—	47,838	34	70,938	34	43,938	34	27,000	—
126,150	—	98,601	75	1,552,094	89	1,650,696	64	1,542,770	05	107,926	59
26,270	—	—	—	10,276	99	10,276	99	5,595	51	4,681	48
108,075	—	5,000	—	9,400	—	14,400	—	8,600	—	5,800	—
69,470	—	1,950	—	6,000	—	7,950	—	4,000	—	3,950	—
85,905	—	147,422	81	1,825,219	98	1,972,642	79	1,644,617	66	328,025	13
705,160	—	9,600	—	44,704	68	54,304	68	47,304	68	7,000	—
10,988,495	—	1,359,845	46	5,853,785	14	7,213,630	60	5,523,796	50	1,689,834	10
34,831,790	—	722,350	63	12,183,582	75	12,905,933	38	12,374,475	14	531,458	24
45,820,285	—	2,082,196	09	18,037,367	89	20,119,563	98	17,898,271	64	2,221,292	34

Tab. nr 8.

År 1924.	I n k o m s t e r o c h									
	R ä n t o r å								Avgifter för kassakreditiv.	
	Diskonterade växlar.		Hypoteks- och kommunlån.		Kassakreditiv och kredit i löpande räkning.					
Avdelningskontoret i:										
Göteborg	1,811,481	96	172,399	20	2,297	05	490	—		
Malmö	2,517,505	31	53,637	31	4,803	46	1,290	—		
Falun	22,949	23	16,131	56	894	—	80	—		
Gävle	275,409	26	25,548	53	—	—	—	—		
Halmstad	31,145	02	6,456	76	—	—	—	—		
Härnösand	398,800	53	4,039	74	1,972	82	365	—		
Jönköping	406,383	62	70,731	85	1,472	44	845	50		
Kalmar	95,104	12	9,758	69	—	—	—	—		
Karlskrona	67,075	92	8,843	13	811	99	256	25		
Karlstad	263,512	67	11,923	62	616	89	127	—		
Kristianstad	174,978	51	12,214	22	5,161	28	1,011	67		
Linköping	121,374	30	10,395	30	2,128	24	535	—		
Luleå	75,786	40	5,110	80	10,146	67	1,310	50		
Mariestad	16,563	92	4,185	44	281	08	100	—		
Norrköping	66,329	22	5,662	85	307	18	60	—		
Nyköping	39,769	44	7,823	10	107	18	12	—		
Sundsvall	1,439,540	78	25,658	41	32,647	19	5,540	—		
Umeå	153,789	01	9,937	89	2,738	05	632	50		
Uppsala	264,294	66	27,815	10	1,395	20	298	—		
Visby	14,320	45	8,896	19	4,829	65	1,315	—		
Vänersborg	32,839	82	1,415	59	199	50	35	—		
Västerås	70,794	80	10,478	84	—	—	60	—		
Växjö	127,632	54	4,390	35	218	93	80	—		
Örebro	189,775	29	4,924	40	17,933	56	3,133	19		
Östersund	226,399	60	43,172	73	436	82	117	50		
Huvudkontoret	8,903,556	38	561,551	60	91,399	18	17,694	11		
	11,461,156	82	1,985,237	60	31,214	99	5,374	—		
Summa kronor	20,364,713	20	2,546,789	20	122,614	17	23,068	11		

*) Efter indragning från och med mars månad år 1914 av ombudsmannatjänsterna överflyttats till huvudkontoret.

r ö r e l s e n.

v i n s t e r.					U t g i f t e r o c h f ö r l u s t e r.						
Inkasserings- avgifter och provisioner.		Inbetalningar på inom linjen förda eller avskrivna lånefordringar (ej avbetal- ningslån). *)		S u m m a.		Räntor på upp- och avskrivnings- räkning.		Inom linjen förda, såsom osäkra ansedda lånefordringar (ej avbetal- ningslån). *)		S u m m a.	
1,054	42	—	—	1,987,722	63	—	—	—	—	—	—
2,173	91	—	—	2,579,409	99	—	—	—	—	—	—
105	32	—	—	40,160	11	—	—	—	—	—	—
313	17	—	—	301,270	96	—	—	—	—	—	—
46	52	—	—	37,648	30	—	—	—	—	—	—
44	98	—	—	405,223	07	—	—	—	—	—	—
403	38	—	—	479,836	79	—	—	—	—	—	—
74	75	—	—	104,937	56	—	—	—	—	—	—
54	17	—	—	77,041	46	47	72	—	—	47	72
185	10	—	—	276,365	28	—	—	—	—	—	—
59	44	—	—	193,425	12	190	65	—	—	190	65
229	94	—	—	134,662	78	—	—	—	—	—	—
34	55	—	—	92,388	92	—	—	—	—	—	—
19	42	—	—	21,149	86	—	—	—	—	—	—
196	79	—	—	72,556	04	—	—	—	—	—	—
88	80	—	—	47,800	52	—	—	—	—	—	—
74	88	—	—	1,503,461	26	—	—	—	—	—	—
30	68	—	—	167,128	13	—	—	—	—	—	—
226	83	—	—	294,029	79	—	—	—	—	—	—
28	34	—	—	29,389	63	—	—	—	—	—	—
67	06	—	—	34,556	97	—	—	—	—	—	—
48	28	—	—	81,381	92	—	—	—	—	—	—
156	95	—	—	132,478	77	—	—	—	—	—	—
281	42	—	—	216,047	86	—	—	—	—	—	—
23	90	—	—	270,150	55	—	—	—	—	—	—
6,023	—	—	—	9,580,224	27	238	37	—	—	238	37
1,167	93	24,141	97	13,508,293	31	—	—	4,137	40	4,137	40
7,190	93	24,141	97	23,088,517	58	238	37	4,137	40	4,375	77

vid de flesta av riksbankens mindre avdelningskontor hava dessa kontors osäkra fordringar

